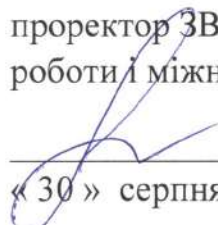

Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова

Кафедра філософії та суспільних наук

ЗАТВЕРДЖУЮ

проректор ЗВО з науково-педагогічної
роботи і міжнародних зв'язків

 Інна АНДРУШКО
« 30 » серпня 2024 року

ПОГОДЖУЮ

Завідувач кафедри
філософії та суспільних наук

 Святослав ЧЕРКАСОВ
« 30 » серпня 2024 року

СИЛАБУС

вибіркової навчальної дисципліни ВК 1.11

«СОЦІОЛОГІЯ В СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я»

Спеціальність	073 Менеджмент
Освітній рівень	Магістр
Освітня програма	ОПП «Менеджмент в охороні здоров'я»
Навчальний рік	2024-2025
Кафедра	філософії та суспільних наук
Лектор	Доцент, к.іст.н. Світлана ТРУХМАНОВА
Контактна інформація	<i>philosophy@vntu.edu.ua,</i> <i>вул. Стуса, 2 (навчальний корпус №2),</i> <i>(0432)672943</i>
Укладач силабусу	ст. викл. ЗВО Наталія ІВАНОВА

1. Статус та структура дисципліни

Статус дисципліни	Вибіркова	
Код дисципліни в ОПП та місце дисципліни в ОПП	ВК1.11 складова циклу дисциплін загальної підготовки	
Курс/семестр	1 курс (2 семестр)	
Обсяг дисципліни (загальна кількість годин/ кількість кредитів ЄКТС)	90 годин / 3 кредити ЄКТС	
Структура дисципліни	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
	Лекційні заняття, год	
	4	4
	Практичні заняття, год.	
	16	4
	Самостійна робота	
	70	82
	В цілому: аудиторні заняття – 60%, самостійна поза аудиторна робота – 40%	В цілому: аудиторні заняття – 9%, самостійна поза аудиторна робота – 91%
Кількість змістових модулів	1	
Мова викладання	українська	
Форма навчання	денна, заочна	

2. Опис дисципліни

Коротка анотація курсу, актуальність.

Програма навчальної дисципліни «Соціологія в сфері охорони здоров'я» складена відповідно до порядку підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня освіти у вищих медичних навчальних закладах освіти України у відповідності до вимог Європейської кредитно-трансферної системи організації навчального процесу (ECTS), заснованої на поєднанні технологій навчання за розділами та залікових кредитів оцінки – одиниць виміру навчального навантаження здобувача освіти необхідного для засвоєння дисципліни або її розділу.

Дисципліна є вибірковою компонентом освітньо-професійної програми «Менеджмент в охороні здоров'я», циклу професійної підготовки магістра менеджменту, розрахована на 1 кредит, який здобувачі освіти засвоюють протягом 2 семестру на 1 році навчання.

Основним фокусом програми є отримання знань з дисципліни «Соціологія в сфері охорони здоров'я», вивчення якої необхідне спрямоване на формування

основ «соціологічної уяви» у майбутніх лікарів, закладає основи для пізнання медицини та охорони здоров'я як соціального інституту. Вивчає взаємозв'язок здоров'я і соціальних аспектів життєдіяльності людей, розглядає використання спеціальних соціологічних теорій і методів для багатостороннього аналізу виникнення, перебігу і профілактики різноманітних захворювань.

Вивчення курсу є важливим з огляду на низку причин:

- розуміння зв'язку системи охорони здоров'я як елемента цілісної соціальної системи, місця та статусу медиків як окремої соціальної групи в суспільстві;
- значимість навичок проведення соціологічних досліджень, методів запобігання та розв'язання конфлікту у виконанні професійних обов'язків лікаря;
- усвідомлення лікарем соціальних передумов виникнення хвороб, а також соціального контексту терапії різних видів розладів здоров'я.

Мета курсу та його значення для професійної діяльності є оволодіння здобувачами освіти навичками соціологічного аналізу суспільства, визначення свого місця та ролі у ньому, формування розуміння закономірностей функціонування та розвитку медицини та охорони здоров'я як соціального інституту, взаємозв'язків здоров'я і соціальних аспектів життєдіяльності людей, застосування у житті та медичній практиці соціологічних знань.

Основними **завданнями** вивчення навчальної дисципліни «*Соціологія в сфері охорони здоров'я*» є:

- вивчення основних теорій та концепцій соціології в сфері охорони здоров'я;
- опанування методів соціологічних досліджень у сфері охорони здоров'я;
- аналіз соціальних детермінант здоров'я населення;
- дослідження взаємозв'язку між соціальними факторами здоров'ям;
- оцінка соціальних потреб населення в медичних послугах;
- розвиток умінь проводити анкетування та інтерв'ювання для збору даних;
- вивчення етичних особливостей проведення соціологічних досліджень;
- формування навичок аналізу та інтерпретації соціологічних даних.
- ознайомлення з міжнародним досвідом у соціології охорони здоров'я.

Передреквізити. Для успішного засвоєння дисципліни здобувачу необхідні знання, отримані в процесі вивчення наступних дисциплін загальної підготовки в середній загальноосвітній школі: «Людина і світ», «Громадянська освіта», «Основи правознавства», «Основи здоров'я».

Постреквізити. В процесі вивчення дисципліни набуваються знання, необхідні для успішного засвоєння соціально-гуманітарних дисциплін та курсів

за вибором, які забезпечують подальшу підготовку: «Історія України», «Культурна спадщина України», «Філософія», «Філософські проблеми управління охороною здоров'я», «Філософія, логіка та методологія наукових досліджень в охороні здоров'я. Підготовка кваліфікаційної роботи», «Лідерство, етика та соціальна відповідальність медичного бізнесу», «Етичні проблеми та методологія наукових досліджень», «Культура академічної доброчесності», «Соціальна медицина та громадське здоров'я», «Конфліктологія», «Основи економічних теорій», «Організація, економіка та фінансування охорони здоров'я», «Менеджмент закладу охорони здоров'я», «Менеджмент та лідерство в охороні здоров'я», «Комунікативний менеджмент закладу охорони здоров'я», «Правові засади кадрового менеджменту в охороні здоров'я», «Самоменеджмент в охороні здоров'я», «Бренд-менеджмент в сфері охорони здоров'я», «Особистий бренд лікаря», «Маркетинг медичних послуг», «Управління проєктами в медицині і фармації», «Публічна комунікація: як стати успішним спікером», «Статистика в охороні здоров'я», «Якісні методи досліджень в охороні здоров'я», «Педагогіка вищої школи в медичній сфері», «Соціальна фармація», «Гендерна політика у сфері охорони здоров'я», «Правова охорона інтелектуальної власності», «Законодавство в сфері охорони здоров'я України», «Захист прав та інтересів медичних та фармацевтичних працівників. Юридична відповідальність у сфері професійної діяльності», що передбачає інтеграцію викладання з цими дисциплінами та застосування отриманих знань, умінь та навичок в процесі подальшого навчання та у професійній діяльності.

Результати навчання

Інтегративні кінцеві програмні результати навчання, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна:

- ПРН 1. Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах.
- ПРН 2. Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення.
- ПРН 3. Проектувати ефективні системи управління організаціями.
- ПРН 4. Обґрунтовувати та управляти проєктами, генерувати підприємницькі ідеї.
- ПРН 5. Планувати діяльність організації в стратегічному та тактичному розрізах.
- ПРН 6. Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність.
- ПРН 7. Організовувати та здійснювати ефективні комунікації всередині колективу, з представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті.

- ПРН 8. Застосовувати спеціалізоване програмне забезпечення та інформаційні системи для вирішення задач управління організацією.
- ПРН 9. Вміти спілкуватись в професійних і наукових колах державною та іноземною мовами.
- ПРН 10. Демонструвати лідерські навички та вміння працювати в команді, взаємодіяти з людьми, впливати на їх поведінку для вирішення професійних задач.
- ПРН 11. Забезпечувати особистий професійний розвиток та планування власного часу.
- ПРН 12. Вміти делегувати повноваження та керівництво ЗОЗ (підрозділом ЗОЗ).
- ПРН 13. Вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення організації (підрозділу).
- ПРН 14. Демонструвати навички діагностування кадрових проблем, формування рекомендацій по їх вирішенню та впровадження кадрових управлінських рішень.
- ПРН 15. Вміти ідентифікувати та розв'язувати складні задачі і проблеми надання медичних послуг ЗОЗ усіх організаційно-правових форм на різних сегментах ринку.
- ПРН 16. Виконувати управлінські функції з надання якісних послуг у сфері охорони здоров'я.
- ПРН 17. Критично оцінювати результати наукових досліджень та здійснювати пошук потрібної наукової інформації у сфері менеджменту в охороні здоров'я, аналізувати інформацію, здійснювати дослідження, формулювати за його результатами висновки та рекомендації щодо їх впровадження.
- ПРН 18. Визначати та аргументувати перспективні напрями власної наукової роботи.
- ПРН 19. Презентувати результати власних досліджень у формі доповідей, презентацій та наукових публікацій державною та англійською мовами.

3. Результати навчання для дисципліни:

формування культури особистості майбутнього фахівця на засадах гуманізму та загальнолюдських цінностей, за умов оволодіння базовим набором загальних та спеціальних компетентностей, теоретико-методологічними знаннями з дисципліни та практичними вміннями і навичками

В результаті вивчення дисципліни здобувачі повинні:

Знати:

- основні теорії та концепції соціології в сфері охорони здоров'я;
- соціальні детермінанти здоров'я та їх вплив на здоров'я населення;
- методи соціологічних досліджень;
- основи аналізу соціологічних даних;

- етичні вимоги до проведення досліджень у соціології в сфері охорони здоров'я;
- психологічні особливості медичних послуг та їх сприйняття населенням;
- соціальні групи та їх роль у формуванні системи охорони здоров'я;
- актуальні проблеми та виклики в охороні здоров'я на міжнародному рівні;

Вміти:

Після успішного вивчення дисципліни здобувач зможе:

- аналізувати закономірності формування соціальної структури суспільства, наукові підходи до проблеми розвитку суспільства;
- розуміти сутність процесу соціалізації, набуття соціального статусу та ролі;
- враховувати у професійній діяльності соціальний статус пацієнта, його соціальні ролі як засіб впливу на хворого для його ефективного лікування;
- пояснювати причини конфліктності та шляхи їх подолання;
- визначати основні напрямки досліджень в медичній соціології та методи їх проведення;
- визначати місце медиків як соціальної групи у соціальній структурі суспільства;
- визначати роль соціальних та соціально-психологічних чинників в розповсюдженні хвороб;
- використовувати знання щодо ресоціалізації та соціалізації протягом життя при роботі з важкохворими та травмованими пацієнтами;
- застосовувати отримані знання для встановлення належних стосунків з пацієнтами та колегами.
- збирати та аналізувати дані опитувань та інтерв'ю;
- інтерпретувати результати соціологічних досліджень у сфері охорони здоров'я;
- співпрацювати з іншими фахівцями для реалізації проектів у сфері охорони здоров'я.
- проводити критичний аналіз наукових статей з соціології охорони здоров'я;
- розробляти рекомендації на основі соціологічних досліджень;
- проводити презентації результатів досліджень перед аудиторією;

4. Зміст та логістика дисципліни

Структура навчальної дисципліни	Всього годин/ кредитів ECTS	Денна форма навчання	Заочна форма навчання

Соціологія в сфері охорони здоров'я	2 семестр 90 год/ 3 кредити	Лекції №№1–2 Практичні заняття №№1–8 Теми для самостійного опрацювання №№1–5	Лекції №№1–2 Практичні заняття №№1–10 Теми для самостійного опрацювання №№1–5
-------------------------------------	-----------------------------------	--	---

Дисципліна включає 8 тем.

Соціологія в сфері охорони здоров'я

Тема 1. Соціологія як наука про суспільство

Тема 2. Методи соціологічних досліджень

Тема 3. Історія розвитку соціології

Тема 4. Соціальна структура суспільства

Тема 5. Соціальна стратифікація

Тема 6. Соціологічна концепція особи. Соціалізація

Тема 7. Соціальна поведінка. Соціологія конфлікту

Тема 8. Медична соціологія. Соціальні умови захворювання

Згідно програми основними видами навчальних занять є а) лекції, б) практичні заняття, в) самостійна робота здобувачів.

Теми лекційного курсу розкривають проблемні питання відповідних розділів дисципліни.

Практичні заняття передбачають теоретичне обґрунтування основних питань теми та засвоєння наступних практичних навичок:

1. орієнтуватися в різних напрямках, течіях і школах соціологічної науки, пов'язувати теоретичні ідеї та поняття з практикою життя суспільства, професійною діяльністю в галузі медицини та охорони здоров'я, сучасними проблемами суспільства;
2. вміти об'єктивно, на наукових засадах оцінювати стан та розвиток суспільства, застосовувати отриманні знання в повсякденному житті і професійній практиці;
3. передбачати перспективу втілення в життя теоретичних викладів медичної соціології у поєднанні з медичними дисциплінами;
4. обирати методи профілактики та розв'язання конфлікту;
5. на практиці застосовувати знання про соціальну структуру суспільства та соціальні переміщення при плануванні власної життєвої кар'єри;
6. враховувати інтереси певних суспільних спільнот при прийнятті управлінських рішень
7. самостійно аналізувати дані соціологічних досліджень, оперувати методами соціологічного дослідження на практиці у поєднанні з фаховими знаннями;

На практичних заняттях здобувачі освіти доповідають, дискутують, обґрунтовано відстоюють свої погляди та позиції, формують висновки до опрацьованої теми та розв'язують завдання.

Самостійна робота здобувача освіти передбачає підготовку до практичних занять, вивчення тем для самостійної позааудиторної роботи, підготовка презентацій, таблиць, плакатів, схем, опрацювання наукової літератури, написання оглядів з наданих тем та виконання індивідуальної роботи. Контроль засвоєння тем самостійної позааудиторної роботи здійснюється на заняттях та підсумковому контролі з дисципліни.

Тематичні плани лекцій, календарні плани практичних занять, тематичний план самостійної позааудиторної роботи опубліковані на сайті університету.

Маршрут отримання матеріалів: Кафедра філософії та суспільних наук / Здобувачу /Очна форма навчання/ Менеджмент / 1 курс /Навчально-методичні матеріали/ або за посиланням <https://www.vnmu.edu.ua/кафедра-філософії>. Доступ до матеріалів здійснюється з корпоративного акаунту здобувача s000XXX@vnmu.edu.ua.

4. Форми та методи контролю успішності навчання

Поточний контроль на практичних заняттях	Методи: усне або письмове опитування, електронне опитування
Підсумковий контроль –залік по завершенню вивчення дисципліни (2 семестр)	Згідно Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова (посилання https://surli.cc/bljzhy)
Засоби діагностики успішності навчання	Усні та письмові питання теоретичні, тести, творчі завдання

5. Критерії оцінювання

Оцінювання знань здійснюється згідно Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова (<https://surli.cc/bljzhy>)

Поточний контроль	За системою традиційних оцінок: 5 «відмінно», 4 «добре», 3 «задовільно», 2 «незадовільно»
Контроль практичних навичок	За системою традиційних оцінок: 5 «відмінно», 4 «добре», 3 «задовільно», 2 «незадовільно»
Залік (підсумковий)	За 200-бальною шкалою (середня арифметична традиційна оцінка за практичні заняття за семестр конвертується в

контроль)	бали) Зараховано: від 122 до 200 балів Не зараховано: менше 122 балів (див. Шкалу оцінювання)
-----------	---

Шкала оцінювання дисципліни: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для заліку
180-200	A	зараховано
170-179,99	B	
160-169,99	C	
141-159,99	D	
122-140,99	E	
60-121,99	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0-59,99	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання знань здобувача

Оцінювання усної/письмової відповіді під час поточного контролю

оцінка **«відмінно»** – студент має системні знання, вміє їх самостійно набувати, представляє неординарні судження щодо суспільних процесів та явищ, вирішує складні проблемні завдання, схильний до системно-наукового аналізу, логічно та творчо викладає матеріал, вміє аргументовано застосовувати вивчений матеріал, вільно оперує інформаційно-пошуковими технологіями, самостійно вирішує 90–100% пакету завдань;

оцінка **«добре»** – студент має повні знання суспільних подій і процесів, робить аргументовані висновки, самостійно складає таблиці та схеми, вільно оперує вивченим матеріалом, формулює і чітко аргументує власну думку, чітко тлумачить наукові поняття і категорії, вміє підготувати творчу роботу, здатен на рецензію відповіді іншого студента, виконує 70–90% пакету завдань;

оцінка **«задовільно»** – студент загалом правильно відтворює логіку подій і явищ, здатен з допомогою викладача скласти план виступу, розуміє причинно-наслідкові зв'язки, може використовувати термінологію, самостійно відтворює до половини навчального матеріалу, може поверхово аналізувати події та явища, допускає при відповіді помилки та неточності, слабо орієнтується в поняттях, здатен давати відповіді на прості, стандартні запитання, виконує 50–70% пакету завдань;

оцінка **«незадовільно»** – студент має початковий рівень знань, фрагментарні і недосконалі навички в роботі, самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі, здатен давати відповіді на прості, стандартні запитання, відтворити окремі частини теми, відсутні

сформовані уміння та навички, може самостійно знайти відповідь у тексті, виконує 20–50% пакету завдань.

Оцінювання виконання практичних навичок під час поточного контролю

Оцінка «**відмінно**» виставляється здобувачу освіти, який, знає хід та послідовність самостійної навчально-дослідницької роботи для виконання практичного завдання, демонструє правильне виконання необхідних практичних навичок, та вірно з чіткими формулюваннями узагальнень та висновків.

Оцінка «**добре**» виставляється здобувачу освіти, який допускає неточності при виконанні дослідження, але здатний самостійно виявити допущені помилки та може продемонструвати виконання практичної навички в цілому, акуратно оформлює результати практичного заняття.

Оцінка «**задовільно**» виставляється здобувачу освіти, який знає основи практичного завдання, але зазнає труднощів при виконанні дослідження, не може продемонструвати повну правильну послідовність практичних навичок, не може трактувати в повному обсязі результати проведених досліджень.

Оцінка «**незадовільно**» виставляється здобувачу освіти, який не може продемонструвати виконання практичної навички, зазнає значних труднощів при виконанні досліджень, порушує порядок виконання практичної роботи.

Оцінювання виконання тестових завдань під час поточного контролю

Оцінка «**відмінно**» виставляється здобувачу освіти, який при проведенні тестового контролю допускається не більше 10% неправильних відповідей (обсяг правильних відповідей 90-100%). Під час розв'язання тестових завдань надає правильні відповіді на всі питання до тесту.

Оцінка «**добре**» виставляється здобувачу освіти, який під час тестового контролю допускає не більше 20% помилок (обсяг правильних відповідей 80-89 %). Під час розв'язання тестових завдань надає правильні відповіді на більшість питань до тесту.

Оцінка «**задовільно**» виставляється здобувачу освіти, який робить помилки не більш, ніж в 40% тестових завдань (обсяг правильних відповідей 60,5-79%). Під час розв'язання тестових завдань надає правильні відповіді тільки на деякі питання до тесту.

Оцінка «**незадовільно**» виставляється здобувачу освіти, який при тестовому опитуванні правильно розв'язує менше 60% тестових завдань. Під час розв'язання тестових завдань не може надати правильні відповіді на питання до тесту.

Оцінювання самостійної роботи здобувача вищої освіти

Оцінювання самостійної роботи здобувача здійснюється під час поточного контролю засвоєння тем відповідного змістового модулю на підставі усної відповіді на теоретичне питання, тестування та розв'язання ситуаційних задач з

теми для самостійного опанування, оцінювання демонстрації виконання практичної навички згідно практичних цілей певного практичного заняття.

Оцінювання індивідуальної роботи здобувача освіти

Індивідуальна робота здобувача вищої освіти оцінюється від 6 до 12 балів.

Форма підсумкового контролю успішності навчання

Підсумковий контроль засвоєння дисципліни здійснюється у вигляді заліку. Підсумковий контроль зараховують, якщо здобувач засвоїв дисципліну в повному обсязі, про що свідчить поточне оцінювання кожного практичного заняття.

6. Політика навчальної дисципліни/курсу

Здобувач освіти має право на отримання якісних освітніх послуг, доступ до сучасної наукової та навчальної інформації, кваліфіковану консультативну допомогу під час вивчення дисципліни та опанування практичними навичками. Політика кафедри під час надання освітніх послуг є студентоцентрованою, базується на нормативних документах Міністерства освіти і науки України та Міністерства охорони здоров'я України, статуті університету та порядку надання освітніх послуг, регламентованого основними положеннями організації освітнього процесу в ВНМУ ім. М.І. Пирогова та засадах академічної доброчесності.

Дотримання правил розпорядку ВНМУ, техніки безпеки на практичних заняттях. Інструктаж з техніки безпеки та поведінки під час сигналу «*Повітряна тривога!*» проводиться на першому практичному занятті викладачем. Проведення інструктажу реєструється в Журналі інструктажу з техніки безпеки. Здобувач освіти, який не пройшов інструктаж, не допускається до виконання практичних робіт

Перед проведенням кожного практичного заняття викладач ознайомлює здобувачів освіти із місцем розташування укриття, правилами поведінки під час переміщення до укриття та перебування в ньому, пояснює всі дії, передбачені Планом реагування на надзвичайні ситуації (згідно Наказу № 505 від 30.08.2023 р.).

1. Викладач перериває заняття і повідомляє здобувачів освіти про надходження сигналу «Повітряна тривога» або інших сигналів оповіщення.
2. негайно припиняється практична робота здобувачів.
3. Викладач ознайомлює здобувачів із маршрутом переміщення в укриття згідно прийнятої схеми евакуації.
4. Черговий здобувач виключає світло, закриває вікно та двері.
5. Здобувачі освіти швидко та організовано під керівництвом викладача, проходять в укриття цивільного захисту (цокольний поверх корпусу), де перебувають до скасування сигналу оповіщення.
6. Не допускається скупчення, паніка на виході із аудиторії, кафедри та маршрутом евакуації.

7. Відповідальні особи кафедри після оголошення сигналу оповіщення перевіряють всі приміщення кафедри на відсутність у них учасників освітнього процесу та співробітників і по завершенню перевірки прямують до укриття.

8. Якщо сигнал тривоги пролунав під час перерви, потрібно негайно без паніки просуватися до укриття.

9. В укритті учасники освітнього процесу знаходяться до отримання сигналу «Відбій повітряної тривоги». У приміщенні забороняється курити, шуміти, мати зі собою небезпечні засоби, які можуть спричинити пожежу; не допускається пересування приміщеннями без особливої потреби; необхідно дотримуватися дисципліни та якнайменше рухатися. Також забороняється приносити до укриття легкозаймисті речовини або речовини, що мають сильний запах.

Після відміни сигналу оповіщення викладач інформує здобувачів освіти про продовження заняття в учбових кімнатах кафедри, або самостійне доопрацювання матеріалу з опитуванням на наступному занятті.

Вимоги щодо підготовки до практичних занять. Здобувач освіти повинен бути підготовленим до практичного заняття згідно наведених в методичних рекомендаціях питань, тестові завдання до поточної теми мають бути розв'язані, схеми та таблиці заповнені.

На заняття слід приходити вчасно, без запізнення. Здобувач освіти, який запізнився більше, ніж на 15 хвилин на заняття, не допускається до останнього і повинен його відпрацювати в установленому порядку.

Здобувач освіти повинен дотримуватись правил безпеки на практичних заняттях та під час знаходження у приміщеннях кафедри, діяти згідно встановлених інструкцій під час виникнення надзвичайних ситуацій.

Під час обговорення теоретичних питань здобувачі мають демонструвати толерантність, ввічливість та повагу до своїх колег та викладача; при виконанні завдань робоче місце має зберігатись у порядку.

Використання мобільних телефонів та інших електронних девайсів. Використання мобільних телефонів та інших електронних пристроїв на занятті допускається тільки під час електронного тестування або опитування та під час виконання пошукових і групових завдань.

Академічна доброчесність. Під час вивчення дисципліни студент має керуватись Кодексом академічної доброчесності та корпоративної етики Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова (<https://surl.li/dwuspg>). При порушенні норм академічної доброчесності під час поточного та підсумкових контролів студент отримує оцінку «2» та повинен її відпрацювати своєму викладачу в установленому порядку протягом двох тижнів після отриманої незадовільної оцінки.

Пропуски занять. Пропущені заняття відпрацьовуються в порядку, установленому в Положенні про організацію освітнього процесу у Вінницькому

національному медичному університеті ім. М.І. Пирогова (<https://surli.cc/bljzhy>) у час, визначений графіком відпрацювань (опублікований на сайті університету <https://www.vnm.edu.ua/> кафедра філософії та суспільних наук) викладачу, який проводить практичні заняття в групі. Для відпрацювання пропущеного заняття студент має пройти тестування та письмово чи усно відповісти на питання до теми заняття.

Порядок допуску до підсумкового контролю з дисципліни наведений в Положенні про організацію освітнього процесу у Вінницькому національному медичному університеті ім. М.І. Пирогова (<https://surli.cc/bljzhy>). До підсумкового контролю допускаються студенти, які не мають пропущених невідпрацьованих практичних занять та отримали середню традиційну оцінку не менше «3».

Додаткові індивідуальні бали. Індивідуальні бали з дисципліни студент може отримати за індивідуальну роботу, теми якої оприлюднені на сайті кафедри в навчально-методичних матеріалах дисципліни, кількість балів визначається за результатами ІРС згідно Положенню про організацію освітнього процесу у Вінницькому національному медичному університеті ім. М.І. Пирогова (<https://surli.cc/bljzhy>).

Вирішення конфліктних питань. При виникненні непорозумінь та претензій до викладача через якість надання освітніх послуг, оцінювання знань та інших конфліктних ситуацій, студент повинен спершу повідомити про свої претензії викладача. Якщо конфліктне питання не вирішено, то студент має право подати звернення до завідувача кафедри згідно Положення про розгляд звернень здобувачів вищої освіти у Вінницькому національному медичному університеті ім. М.І. Пирогова (<https://surl.li/itgrmm>).

Політика в умовах змішаного навчання. Порядок змішаного навчання регулюється Положенням про запровадження елементів дистанційного навчання у Вінницькому національному медичному університеті ім. М.І. Пирогова (<https://surl.li/sgdief>). Основними навчальними платформами для проведення навчальних занять є Microsoft Teams, Google Meet. Порядок проведення практичних занять, відпрацювань та консультацій під час змішаного навчання оприлюднюється на веб-сторінці кафедри на сайті університету (<https://www.vnm.edu.ua/кафедра-філософії> / Студенту).

Зворотній зв'язок з викладачем здійснюється через месенджери (Viber, Telegram, WhatsApp) або електронну пошту (на вибір викладача) в робочий час. Консультації проводять згідно графіку консультацій.

7. Навчальні ресурси

Навчально-методичне забезпечення дисципліни оприлюднено на сайті кафедри. Маршрут отримання матеріалів <https://www.vnm.edu.ua/кафедра-філософії>/ Здобувачу.

Рекомендована література

Основна

1. Соціологія: Підручник / В. Волович, М. Горлач, І. Жиленкова, В. Кремень. К.: Центр навчальної літератури, 2021. – 808 с.
2. Соціологія: Підручник / За редакцією В. М. Пічі. 2-е вид. Львів: Новий Світ-2000, 2020. 277 с.
3. Соціологія: Підручник / Шатохін А. М. Умань: Сочінський М. М., 2020. 315 с.
Медична соціологія
4. Соціологія медицини: навчальний посібник. Львів: ВНКЗ ЛОР «Львівська медична академія імені Андрея Крупинського, «Тріада ПЛЮС», 2021. 196 с.
5. Соціологія здоров'я: проблеми теорії та практики: Навч.-метод. посіб. /Ковтун О. С., Баранова С. С. Київ: Університет «Україна», 2020. 165 с.
6. Sociology: The Core (10-11th Edition)/James Vander Zanden (Author), Michael Hughes (Author, Editor), Carolyn Kroehler (Author, Editor) 2019. 545 p.
7. Trukhmanova S. L., Trukhmanova O. I. Sociology and medical sociology. Teaching Methodical book for the First Year Students of Medical Departments (speciality “medical practice”). Vinnitsya, 2019. 140 p.

Допоміжна

1. Арон Р. Етапи розвитку соціологічної думки / Реймон Арон. Київ: Юніверс, 2024. 688 с.
2. Соціологія у визначеннях, таблицях, схемах, завданнях: навч. посіб. /Т. А. Опанасюк. – Київ: Кондор, 2023. – 266 с.
3. Соціологія. Вступ до спеціальності: навч.-метод. посіб. для студентів закл. вищ. освіти /А.С.Лобанова, Л.В.Калашнікова; Криворіз. держ. пед. ун-т. – Київ: Каравела, 2022. – 305 с.
4. Соціологія в анекдотах /Володимир Паніотто; Нац. ун-т «Києво-Могилян. акад.», Центр європ. гуманіт. досліджень, Центр досліджень історії та культури східноєвроп. єврейства. – Київ: Дух і літера, 2022. – 389 с.
5. Вербець В.В., Субот О.А., Христюк Т.А. Соціологія: Навч. посібник. – К.: Кондор, 2021. – 552 с.
6. Соціологія соціальних проблем: навч. посіб. /Л. Д. Климанська, В. Є. Савка. – Львів: Вид-во Львів. політехніки, 2021. – 207 с.
7. Пачковський Ю.Ф. Соціологія і психологія: Навч. посібник. – 2-ге вид. – К.: Каравела, 2020. – 760 с.
8. Соціологія: теорії середнього рівня: навч. посіб. /за ред. Ю. Ф. Пачковського; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. – Київ: Каравела, 2020. – 355 с.
9. Соціологія: навч. посіб. /О. В. Бобіна та ін.; за ред. І. В. Шаповалової. – Миколаїв: Нац. ун-т кораблебудування ім. адмірала Макарова, 2020. – 281 с.
10. Соціологія: навчальний посібник /А. П. Литвин, А. К. Яковенко. – Львів: Новий Світ-2000, 2020. – 365 с.

11. Соціологія. Аналіз суспільства: підручник, монографія /П. Штомпка; пер. з пол. Г. Теодорович. – Львів: Колір ПРО, 2020. – 799 с.
12. Світове дослідження цінностей 2020 в Україні – УЦЄП, 2020. – 212 с.
13. Загальна соціологія: Хрестоматія /укл. А. Фурман, В. Біскуп, О. Морщакова; Терноп. нац. екон. ун-т. – К.: Ліра-К, 2019. – 354 с.
14. Загальна соціологія: конспект лекцій /А. Ф. Аблов; М-во освіти і науки України, Одес. нац. ун-т ім. І.І.Мечникова, Ф-т психології та соц. роботи. – Одеса: ОНУ ім. І.І.Мечникова, 2019. – 129 с.
15. Кузьменко Т. М. Соціологія: Навч. посіб. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. – 320 с.
16. Соціологія: навч. посібник /О. В. Горпинич, О. Ю. Клименко, Л. М. Москаленко, М. С. Труш, В. Ф. Ятченко – Київ: ДУТ, 2019. – 235 с.
17. Філософія, політологія, соціологія: навч.-метод. посіб. /А. В. Сакун, Т. І. Кадлубович, Д.С. Черняк. – Київ: Київ. нац. ун-т технологій та дизайну, 2019. – 263 с.
18. Соціологія: терміни, поняття, персоналії: навч. *словник-довід.* для студентів /за заг. ред. В.М. Пічі. – 2-ге вид., стер. – Львів: Новий світ-2000, 2019. – 474 с.

Практикуми

19. Соціологія: практикум /укл.: О.А. Хомерікі, Н.І. Грищенко, М.В.Стригуль. Київ: НАУ, 2022. 74 с.
20. Нестуля О.О., Нестуля С.І., Везомська С.Ж. Соціологія: практикум. Модульний варіант. К.: Центр учбової літератури, 2019. 272 с.

Англомовна література

21. Richard T. Schaefer. Sociology: A Brief introduction. – 2024
22. The Sociology Book : Big Ideas Simply Explained – Dorling Kindersley Ltd, 2015-2022. – 352 p.
23. Sociology. – Wiley. John Wiley & Sons, LTD, 2021 – 1152 p.
24. Ken Plummer. Sociology: The Basics – Taylor & Francis, 2021. –
25. Sociology. A brief introduction. – 10th ed. – McGraw-Hill Education, 2017.
26. Henslin J. Essentials of sociology. – 12th ed. – Boston: Pearson Education, 2017.
27. Richard Osborn. Sociology for Beginners. – Zidane Press, 28.07.2016. – 186 p.

Статті:

1. Макеєв С. Структурні особливості суспільства у стані винятковості: К. Маркс, К. Шміт, Дж. Агамбен / М. Макеєв //Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 2024. – №1 (січень-березень). – С. 7–25.
2. Каменська Т. Польове дослідження: підготовка, проведення та аналітика //Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 2023. – №3 (липень-вересень). – С. 116–129.
3. ВОЛЯРСЬКА, Олена. Медична компетентність дорослого населення України. //Освіта дорослих: теорія, досвід, перспективи, 2023, 23.1: 22-28.

4. Каменська Т. Г. Медична лексика у сучасному суспільстві і соціологічному дискурсі /Т. Г. Каменська //Соціальні комунікації в Україні: проблемні питання та перспективи розвитку : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Рівне, 29 верес. 2022 р.) / Міжнар. економ.-гуманіт. ун-т ім. акад. Степана Дем'янчука. – Рівне : Видавн. дім «Гельветика», 2022. – С. 36–39.
5. Шостак, І. В. Анкетування: методичні рекомендації щодо організації та проведення соціологічного дослідження. – Острог, 2021. – 40 с. Режим доступу: https://eprints.oa.edu.ua/8593/1/Anketuwania_metodyczka.pdf
6. Сердюк О. О., Базима Б. О., Щербак І. В. Молодь та наркотики – 2019: за результатами соціологічного моніторингу розповсюдження хімічних та нехімічних форм залежності серед молоді м. Харків – 2020 – dspace.univd.edu.ua
7. Рутар, С. М.; Шашков, Ю. І. Медична сфера як категорія соціології медицини. Розвиток освіти, науки та бізнесу: результати 2020: тези доп. міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 3-4 грудня 2020 р. – Україна, Дніпро, 2020. – Т. 2.– 596 с., 348
8. Черниш Н. Й. Українська соціологія у пошуках загальної теорії в умовах міждисциплінарності //Український соціум. – 2019. – ukr-socium.org.ua
9. Іванова Т.В. Біомедичний та соціологічний підходи до психічного здоров'я //Вісник НТУУ «КПІ» Політологія. Соціологія. Право, 2019 – visnyk-rspr.kpi.ua
10. Михальчук В. М. Соціологічне дослідження ефективності роботи багатопрофільної приватної клініки / В.М. Михальчук, З.В. Гбур, К.В. Щиріна, О.О. Черненко. //Укр. мед. часопис. 6 (134), Т. 2 XI/XII. 2019. С. 1-3. Режим доступу: <https://web.archive.org/web/20191119032545id/> / https://www.umj.com.ua/wp/wpcontent/uploads/2019/11/4821_DOI.pdf
11. КИРИЛЕНКО, Олеся Миколаївна. Здоров'я населення та його збереження як об'єкт соціологічних досліджень. /Вісник НЮУ імені Ярослава Мудрого. Серія: Філософія, філософія права, політологія, соціологія, 2019, 4.43: 23-43.
12. ЧОПЧИК В. Д. Проблеми та шляхи удосконалення організації роботи університетського стоматологічного центру за матеріалами соціологічного опитування лікарів //Медичні перспективи, 2019, 24.3: 122-129.
13. РУСІНА, А. Є.; ШАРУН, А. В. Гендерна освіта в медицині на тлі сучасності //Соціально-гуманітарні дослідження та інноваційна освітня діяльність. Матеріали Міжнародної наукової конференції. 24-25 травня 2019 р., м. Дніпро, 2019, 394-395.

Інформаційні ресурси:

Сайт університету <https://www.vnmu.edu.ua>

Сайт бібліотеки <http://library.vsmu.edu.ua>

Представництво ООН в Україні <https://ukraine.un.org/uk>
Всесвітня організація охорони здоров'я <http://www.who.int/en/>
МОЗ України <https://moz.gov.ua>
Офіційний сайт Державної служби статистики України
<http://www.ukrstat.gov.ua>
Центр громадського здоров'я МОЗ України <https://phc.org.ua/kontrol-zakhvoryuvan>
Національний інститут стратегічних досліджень при Президентові України <https://niss.gov.ua/>
Інститут соціології НАН України <https://i-soc.com.ua/>
Інститут демографії і соціальних досліджень імені В. М. Птухи НАН України <https://idss.org.ua/public>
Київський міжнародний інститут соціології (КМІС). Соціологічні та маркетингові дослідження <https://www.kiis.com.ua/?lang=ukr&cat=reports>
Разумков центр (Український центр економічних та політичних досліджень ім. О. Разумкова) <https://razumkov.org.ua/napriamky/sotsiologichni-doslidzhennia>
СОЦИС – Центр соціальних та маркетингових досліджень
<https://socis.kiev.ua/ua/category/rezults-ua/>
Соціологічна група «Рейтинг» <https://ratinggroup.ua/research/ukraine/>
Український інститут соціальних досліджень імені О. Яременка
<http://www.uisr.org.ua>
Фонд «Демократичні ініціативи ім. Ілька Кучеріва»
<https://dif.org.ua/category/opinion-polls>
Соціологічна асоціація України <https://sau.in.ua/>
Електронна бібліотека Інституту соціології НАН України <https://i-soc.com.ua/ua/institute/lib>
Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського
www.nbuv.gov.ua
Національна парламентська бібліотека України <http://www.nplu.org/>
Журнал «Соціологія: теорія, методи, маркетинг» <http://stmm.in.ua/archive/>
Журнал «Український соціум» <https://ukr-socium.org.ua/uk/archives/>
Науковий журнал з соціології та психології «Габітус» <http://habitus.od.ua/>
«Український соціологічний журнал»
<https://sau.in.ua/magazine/ukrayinskyj-socziologichnyj-zhurnal/>

Силабус з дисципліни «Соціологія в сфері охорони здоров'я» обговорено та затверджено на засіданні кафедри філософії та суспільних наук (протокол №1, від «29» серпня 2024 року)

Відповідальний за курс

доцент ЗВО Світлана ТРУХМАНОВА

Завідувач кафедри

професор ЗВО Святослав ЧЕРКАСОВ